

3 Μαρτίου 2018

Γρηγόρης Αυξεντίου (22 Φεβρουαρίου 1928 - 3 Μαρτίου 1957)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Πολυμέσα - Multimedia](#)

Όταν ο Αυξεντίου διέταξε τους συντρόφους του να εγκαταλείψουν το κρησφύγετο, ο συναγωνιστής και παιδικός του φίλος Αντώνης Παπαδόπουλος τον ρώτησε:

-«Τζαι εσύ Μάστρε τι εν να κάμεις»;

Ο Αυξεντίου ξεπερνώντας την ατέλεια του θανάτου απάντησε: «Εγώ θα πολεμήσω και θα πεθάνω. Πρέπει να πεθάνω. Πρέπει να πεθάνω. Πρέπει να πεθάνω».

(Φωτογραφία του νεκρού Γρηγόρη Αυξεντίου στο νεκροτομείο της Λευκωσίας, λίγες ώρες μετά την ηρωική του θυσία).

Το καρβουνιασμένο πτώμα του αναγνώρισε πρώτος ο πατέρας του στο στρατιωτικό νοσοκομείο Λευκωσίας.

«Απ' τις χοντρές ελληνικές κοκκάλες του», όπως είπε, «κι από κείνο το χρυσό κωσταντινάτο που άχνιζε στον κόρφο του».

Βγήκε από το νεκροτομείο χαμογελώντας... Όλοι νόμισαν ότι δεν ήταν ο γιος του.

Όταν απομακρύνθηκε όμως, ξέσπασε σε λυγμούς. Στην εύλογη απορία, γιατί γελούσε πριν κι αν τελικά δεν είναι ο Γρηγόρης, αυτός απάντησε με περηφάνια: «Ναι, ο Γρηγόρης είναι, αλλά να μην μας δούνε αυτά τα σκυλιά να κλαίμε...».

Η μάνα του όταν πληροφορήθηκε το μαύρο μαντάτο, γονάτισε κι αφού έσφιξε το μαύρο της τσεμπερί κάτω απ' το δυνατό σαγόνι της, είπε ακριβώς τα λόγια που περίμενε ο γιος της: «Είμαι περήφανη για τον γιο μου. Κάλλιο μια φούχτα τιμημένη στάχτη, παρά γονατισμένος ο λεβέντης μου. Χαλάλι για την πατρίδα. Κι εγώ στη θέση του το ίδιο θα έκανα».

Κι αφού κάθησε σε μια καρέκλα, συνέχισε: «Και τώρα θα κάνω το καθήκον μου...» κι άρχισε να κλαίει τον γιο της...

Ο Γρηγόρης Πιέρης Αυξεντίου (1928-1957) ήταν Κύπριος αγωνιστής της ΕΟΚΑ, κατά τον Απελευθερωτικό Αγώνα του 1955-59 εναντίον της Αγγλικής κατοχής. Ήταν δεύτερος στην ιεραρχία της οργάνωσης, και σκοτώθηκε από τους Άγγλους σε μάχη που δόθηκε κοντά στο Μοναστήρι Μαχαιρά. Κατά τη διάρκεια του αγώνα ήταν κυρίως γνωστός με το ψευδώνυμο Ζήδρος, ενώ εκ των υστέρων ονομάστηκε «Σταυραετός του Μαχαιρά».

Στην Κύπρο είναι εθνικός ήρωας, και τιμάται κάθε χρόνο με μνημόσυνο στο Μοναστήρι Μαχαιρά, σε ημερομηνία που πλησιάζει εκείνην του θανάτου του. Τον Οκτώβριο του 2016, ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας, Πάνος Καμμένος παραδίδει τιμητικά τον βαθμό του Αντιστράτηγου, στα συγγενικά πρόσωπα του Αυξεντίου.

Στις 3 Μαρτίου του 1957 οι Άγγλοι, ύστερα από προδοσία πληροφορήθηκαν το κρησφύγετό του κοντά στο Μαχαιρά. Το περικύκλωσαν με αυτοκίνητα και ελικόπτερα, μετά από πολύωρη μάχη και αρκετούς νεκρούς Άγγλους έριξαν βενζίνη στο κρησφύγετο και τον έκαψαν ζωντανό.

Το καμένο σώμα του θάφτηκε στις 4 Μαρτίου στις Κεντρικές Φυλακές Λευκωσίας, στο χώρο που είναι γνωστός σήμερα ως «Τα φυλακισμένα μνήματα» από τους Άγγλους στρατιώτες από φόβο λαϊκών εκδηλώσεων. Ο τότε ανταποκριτής του Ασοσιέϊντ πρες στην Κύπρο Άλεξ Ευθυβούλου μετέδωσε μεταξύ άλλων ότι η μάχη άρχισε 4.30' π.μ και έληξε στις 2.00' μ.μ .

Η μάχη διεξαγόταν υπό ραγδαίας βροχής και πριν φονευθεί ο Γρηγόρης Αυξεντίου έρριψε περί τις 1000 σφαίρες και αρκετές χειροβομβίδες φονεύοντας 47 στρατιώτες. Την διεύθυνση της μάχης την είχε ο Υπολοχαγός Τζων Μίντλεττον.

Πολλοί Έλληνες και ξένοι ποιητές εμπνεύστηκαν από τον αγώνα και το θάνατο του Γρηγόρη Αυξεντίου και έγραψαν ποιήματα προς τιμήν του, όπως ο Κύπριος ποιητής Κώστας Μόντης και ο Γιάννης Ρίτσος με το ποίημα Ο Αποχαιρετισμός

“Αποχαιρετισμός” του Γιάννη Ρίτσου.

(Ο Γρηγόρης Αυξεντίου αποκλεισμένος στη σπηλιά της Μονής Μαχαιρά).

Τέλειωσαν πια τα ψέματα – δικά μας και ξένα.

Η φωτιά η παντάνασσα πλησιάζει.

Δεν μπορείς πια να ξεχωρίσεις

αν καίγεται σκοίνος ή φτέρη

ή θυμάρι. Η φωτιά πλησιάζει.

Αυτή η στιγμή είναι ανεπανάληπτη, γιατί

είναι η αιωνιότητα, κι η αιωνιότητα υπάρχει

και τη δημιουργούμε – δεν επαναλαμβάνεται

σαν κάτι που έρχεται και φεύγει και ξανάρχεται.

Λοιπόν μην κλαίτε.

Κι αλήθεια, ξέχασα να σας πω το κυριότερο –

που μόλις τώρα τόμαθα –

δεν είναι τόσο δύσκολος ο θάνατος.

Το αντίθετο μάλιστα.

Και σας βεβαιώνω τώρα με το αίμα μου:

ποτέ δεν ήταν τόσο ευτυχισμένος ο Χριστός

όσο την ώρα που το τελευταίο καρφί
τον άφηνε ακίνητο,
χωρίς να τον σκοτώσει,
για να κοιτάξει κατάματα τον ουρανό
και τη θυσία του.

Δε δέχομαι, όχι, τη θυσία για το θάνατο.

Τη δέχομαι
μονάχα για τη ζωή – για μια ζωή, που πια
δε θα απαιτεί καμιά θυσία. Είμαι έτοιμος.

Ποτέ δε θα μπορούσα να πιστέψω πως η στενότητα
μιας σπηλιάς μπορούσε να έχει τόση ευρυχωρία,
μπορούσε να χωρέσει την πατρίδα με τις ελιές της,
τ' ακρογιάλια της, τα βάσανά της, με τα καΐκια της
μ' ολάνοιχτα τα πανιά στον αντρίκιο αγέρα της,
τον κόσμο με τα φλάμπουρά του, τα όνειρά του,
τις καμπάνες του, και τα μικρά αγριόχορτα.